

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA
U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Sisak, studeni 2013.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE I KRITERIJI REVIZIJE	5
ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA	6
Grad Orahovica	8
Grad Slatina	11
Grad Virovitica	14
Općina Crnac	17
Općina Čačinci	20
Općina Čađavica	23
Općina Gradina	25
Općina Lukač	28
Općina Mikleuš	31
Općina Nova Bukovica	34
Općina Pitomača	37
Općina Sopje	40
Općina Suhopolje	43
Općina Špišić Bukovica	46
Općina Voćin	49
Općina Zdenci	52
OCJENA UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA	54
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	56

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/13-15/6

URBROJ: 613-05-13-85

Sisak, 18. studenoga 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA
U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. travnja do 18. studenoga 2013.

Revizijom su obuhvaćene jedinice lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije (tri grada i 13 općina), koje su utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13).

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Nerazvrstane ceste su, prema odredbama članaka 2. i 98. Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13 i 54/13), ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ovim Zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ovoga Zakona, i to posebice: ceste koje su na području gradova s više od 35 tisuća stanovnika te gradova koji su sjedišta županija, a koje su posebnom odlukom bile razvrstane u javne ceste, ceste koje povezuju naselja, ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja, terminali i okretišta vozila javnog prijevoza, pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina i druge ceste na područjima naselja i gradova.

Odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste (Narodne novine 44/12), koja je donesena na temelju članka 98. Zakona o cestama, određene su razvrstane ceste u 25 gradova koje postaju nerazvrstane ceste u ukupnoj duljini 2 801,1 km. Spomenutom Odlukom, na području Virovitičko-podravске županije su određene ceste na području grada Virovitice duljine 44,21 km koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, te postaju nerazvrstane ceste.

Pravni status nerazvrstanih cesta je uređen odredbom članka 101. Zakona o cestama, prema kojoj je nerazvrstana cesta javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i ne može se otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave, niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja građevina u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste. Odredbom članka 102. spomenutog Zakona, uređeno je pitanje pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige za ceste koje se grade od stupanja na snagu ovog Zakona, te je utvrđeno da nerazvrstana cesta postaje javno dobro u općoj uporabi pravomoćnošću uporabne dozvole, odnosno izdavanjem drugog akta na temelju kojeg je dopuštena uporaba građevine u skladu s posebnim propisom i upisuje se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave. Odredbama članaka 131., 132. i 133. Zakona o cestama, uređeno je pitanje reguliranja pravnog statusa i upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i za nerazvrstane ceste koje su izgrađene do stupanja na snagu ovog Zakona. Navedenim odredbama utvrđene su i obveze jedinica lokalne samouprave u vezi nerazvrstanih cesta koje nisu evidentirane u katastru ili u katastru nije evidentirano stvarno stanje, da pribave i dostave nadležnom tijelu za katastar odgovarajuće geodetske elaborate kojima je snimljeno izvedeno stanje, kako bi tijelo nadležno za katastar po službenoj dužnosti podnijelo prijavu za upis nerazvrstane ceste u zemljišne knjige nadležnom zemljišnoknjižnom sudu.

Upravljanje nerazvrstanim cestama je uređeno odredbom članka 107. Zakona o cestama, prema kojoj se upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo. Spomenutom odredbom je utvrđena i mogućnost da jedinica lokalne samouprave osnuje trgovačko društvo u svom vlasništvu radi obavljanja navedenih poslova, a utvrđena je i obveza jedinica lokalne samouprave u vezi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama na svom području. Prema odredbi stavka 4. navedenog članka, sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama propisuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za poslove komunalnog gospodarstva.

Do vremena obavljanja revizije (studeni 2013.) nadležni ministar nije propisao sadržaj i način vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama. Prema odredbama članaka 101. i 107. Zakona o cestama, nerazvrstane ceste su imovina jedinica lokalne samouprave, te su ih jedinice lokalne samouprave obvezne evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama članaka 5., 7., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), kojima je propisano iskazivanje imovine u knjigovodstvu proračuna, poslovne knjige proračuna, te načela iskazivanja i vrednovanja imovine u poslovnim knjigama.

Financiranje nerazvrstanih cesta je uređeno odredbom članka 108. Zakona o cestama, prema kojoj se građenje, rekonstrukcija i održavanje nerazvrstanih cesta financira iz proračuna lokalne jedinice, komunalne naknade i komunalnog doprinosa te naknada za osnivanje prava služnosti, prava građenja i prava zakupa na nerazvrstanoj cesti kao i iz drugih izvora. Za jedinice lokalne samouprave u kojima su prema odredbama Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste, određene javne ceste postale nerazvrstane ceste, utvrđeni su i dodatni izvori financiranja, odnosno iz dijela godišnje naknade za uporabu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i cestovnih vozila te iz dijela naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta sadržanoj u trošarini na motorne benzine.

Prema odredbi članka 109. Zakona o cestama, jedinica lokalne samouprave uređuje vrste, opseg i rokove izvođenja radova redovitog i izvanrednog održavanja nerazvrstanih cesta, te nadzor nad izvođenjem tih radova. Redovito održavanje cesta, prema odredbi članka 2. Zakona o cestama, čini skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom većeg dijela godine ili cijele godine na cestama uključujući i sve objekte i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i sigurnosti prometa na njima, a izvanredno održavanje su povremeni radovi koji se obavljaju radi mjestimičnog poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata, te povećanja sigurnosti prometa.

Održavanje nerazvrstanih cesta se prema odredbi članka 107. Zakona o cestama obavlja na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti u skladu s propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo.

Komunalne djelatnosti koje se financiraju iz proračuna jedinica lokalne samouprave, između ostalih i održavanje nerazvrstanih cesta, prema odredbama članaka 4. i 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), mogu obavljati trgovačka društva koja osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon, koji osniva jedinica lokalne samouprave, te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, pri čemu predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave određuje koje komunalne djelatnosti se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora o povjeravanju komunalnih poslova, utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora, te nakon provedenog prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora. Prema odredbi članka 15. točke 5. navedenog Zakona, ugovor o povjeravanju određenih komunalnih poslova obavezno sadrži djelatnosti i vrijeme za koje se zaključuje ugovor, vrstu i opseg poslova, način određivanja cijene za obavljanje poslova, način i rok plaćanja, te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, a ugovor se može zaključiti najdulje na četiri godine.

Prema odredbama članaka 22. i 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, održavanje nerazvrstanih cesta se, uz druge komunalne djelatnosti (odvodnja atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje groblja i krematorija, te javnu rasvjetu), financira iz komunalne naknade, u skladu s Programom održavanja komunalne infrastrukture, koji donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu u skladu s predvidivim sredstvima i izvorima financiranja. Programom se obvezno utvrđuje opis i opseg poslova s procjenom pojedinih troškova za pojedine komunalne djelatnosti i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Izvješće o izvršenju navedenog programa se podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do konca ožujka svake godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Financijskom revizijom jedinica lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije, koju je Državni ured za reviziju obavio za 2011. i ranije godine, utvrđeno je da:

- pojedine jedinice lokalne samouprave nisu donijele program održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno programi ne sadrže propisane elemente,
- pisani ugovori, u slučaju kada poslove obavlja vlastito trgovačko društvo se ne zaključuju,
- poslovi održavanja se ugovaraju putem narudžbenica, izravnim ugovaranjem, bez provođenja propisanih postupaka odabira izvoditelja,
- odluke o odabiru izvoditelja ne donosi predstavničko tijelo,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije nerazvrstanih cesta,
- održavanje nerazvrstanih cesta se evidentira u okviru rashoda za tekuće i investicijsko održavanje, a nije sadržano u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz održavanje nerazvrstanih cesta i izvori iz kojih se financira održavanje nerazvrstanih cesta.

U svrhu ocjene učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- ocijeniti organizaciju i kontrolu održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti cjelovitost programa održavanja nerazvrstanih cesta,
- ocijeniti jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni u skladu s propisima,
- ocijeniti provedbu programa održavanja nerazvrstanih cesta, te
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta jedinica lokalne samouprave.

METODE I KRITERIJI REVIZIJE

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- analizirana su izvješća o obavljenim financijskim revizijama jedinica lokalne samouprave,
- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi, koji reguliraju održavanje nerazvrstanih cesta, interni akti, te stručni članci,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- analizirani su upitnici i provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave (odluke, planovi, ugovori, računi i drugo) koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama, te su pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Za ocjenu učinkovitosti održavanja nerazvrstanih cesta, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li jedinica lokalne samouprave donijela akt kojim je uredila održavanje nerazvrstanih cesta?
- Je li ustrojena baza podataka o nerazvrstanim cestama i vode li se odgovarajuće evidencije?
- Je li donesen program održavanja komunalne infrastrukture (nerazvrstanih cesta)?
- Jesu li poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni izvoditelju u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu?
- Je li ustrojen sustav kontrola održavanja nerazvrstanih cesta?

ODRŽAVANJE NERAZVRSTANIH CESTA

Na području jedinica lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije ima ukupno 821,099 km nerazvrstanih cesta.

U tablici u nastavku se daju podaci o površini, broju stanovnika, duljini nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave, te prosječnoj gustoći mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinica lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Virovitičko-podravske županije.

Tablica broj 1

Površina, broj stanovnika, duljina nerazvrstanih cesta te prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Virovitičko-podravske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Površina (u km ²)	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u m)	Gustoća mreže nerazvrstanih cesta (u m/km ²)	Duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku)
1	2	3	4	5	6 (5/3)	7 (5/4)
1.	Grad Orahovica	123,67	5 304	34 911	282,29	7
2.	Grad Slatina	166,75	13 686	52 564	315,23	4
3.	Grad Virovitica	178,49	21 291	170 495	955,21	8
4.	Općina Crnac	79,13	1 456	7 200	90,99	5
5.	Općina Čačinci	145,02	2 802	57 000	393,05	20
6.	Općina Čađavica	90,60	2 009	7 650	84,44	4
7.	Općina Gradina	120,90	3 850	24 580	203,31	6
8.	Općina Lukač	83,23	3 634	18 916	227,27	5
9.	Općina Mikleuš	35,29	1 464	29 560	837,63	20
10.	Općina Nova Bukovica	76,43	1 771	5 900	77,19	3
11.	Općina Pitomača	158,14	10 059	187 752	1 187,25	19
12.	Općina Sopje	117,80	2 320	-	-	-
13.	Općina Suhopolje	166,70	6 683	44 415	266,44	7
14.	Općina Špišić Bukovica	107,94	4 221	118 870	1 101,26	28
15.	Općina Voćin	295,80	2 382	47 336	160,03	20
16.	Općina Zdenci	84,88	1 904	13 950	164,35	7
	UKUPNO	2 030,77	84 836	821 099	404,33	10

Podaci o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije ne odražavaju stvarnu duljinu nerazvrstanih cesta na području pojedine jedinice lokalne samouprave (općine Gradina, Lukač, Nova Bukovica, Suhopolje i Zdenci ne raspolažu s podacima o duljini poljskih putova na svom području, a općine Crnac i Čađavica ne raspolažu s podacima o duljini makadamskih cesta i poljskih putova na svom području). Jedna jedinica lokalne samouprave (općina Sopje) nije dostavila podatke o nerazvrstanim cestama na svom području.

Prosječna gustoća mreže nerazvrstanih cesta na području Virovitičko-podravske županije je 404,33 m/km². Prosječna duljina nerazvrstanih cesta je 10 m/stanovniku.

U tablici u nastavku se daju rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosječno ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije.

Tablica broj 2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i njihov udjel u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima, te prosječno ostvareni rashodi po km ceste u jedinicama lokalne samouprave Virovitičko-podravске županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. (u kn)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. (u kn)	Udjel rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta u ukupnim rashodima i izdacima u 2012. (u %)	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (u km)	Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta po km ceste (u kn)
1	2	3	4	5 (4/3)	6	7 (4/6)
1.	Grad Orahovica	18.765.409,00	157.669,00	0,8	34,911	4.516,00
2.	Grad Slatina	25.596.015,00	938.223,00	3,7	52,564	17.849,00
3.	Grad Virovitica	79.381.977,00	2.021.711,00	2,5	170,495	11.858,00
4.	Općina Crnac	3.484.479,00	36.651,00	1,1	7,200	5.090,00
5.	Općina Čačinci	4.351.365,00	99.639,00	2,3	57,000	1.748,00
6.	Općina Čađavica	3.828.211,00	35.202,00	0,9	7,650	4.602,00
7.	Općina Gradina	5.705.632,00	1.220.121,00	21,4	24,580	49.639,00
8.	Općina Lukač	4.447.613,00	806.170,00	18,1	18,916	42.618,00
9.	Općina Mikleuš	2.211.608,00	18.983,00	0,9	29,560	7.415,00
10.	Općina Nova Bukovica	2.102.971,00	88.252,00	4,2	5,900	14.958,00
11.	Općina Pitomača	19.150.112,00	735.145,00	3,8	187,752	3.916,00
12.	Općina Sopje	10.142.173,00	491.694,00	4,8	-	-
13.	Općina Suhopolje	8.872.355,00	411.807,00	4,6	44,415	9.272,00
14.	Općina Špišić Bukovica	3.190.002,00	97.964,00	3,1	118,870	824,00
15.	Općina Voćin	3.549.467,00	133.609,00	3,8	47,336	2.823,00
16.	Općina Zdenci	2.615.101,00	49.053,00	1,9	13,950	3.516,00
	UKUPNO	197.394.490,00	7.341.893,00	3,7	821,099	8.942,00

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su ostvareni u iznosu 7.341.893,00 kn i čine 3,7% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Prosječno ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta na području Virovitičko-podravске županije iznose 8.942,00 kn/km nerazvrstane ceste.

Grad Orahovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Orahovica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina grada je 123,67 km², a obuhvaća 13 naselja s 5 304 stanovnika. Grad ima status brdsko-planinskog područja. Koncem 2012. grad Orahovica je imao 66 zaposlenika, od čega 53 na određeno vrijeme.

Prema podacima grada Orahovice, duljina nerazvrstanih cesta na području grada je 34,911 km, što čini 282,29 m/km². U zemljišnim knjigama je upisano 5,859 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Orahovice.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 18.765.409,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 157.669,00 kn ili 0,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 4.516,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom je obavljalo trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Orahovice registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenog godišnjeg ugovora, dok je manjim dijelom poslove obavljala pravna osoba na temelju narudžbenice (bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Grad Orahovica je u srpnju 2011. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu i članka 109. Zakona o cestama. Odlukom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene prekršajne odredbe.

Grad Orahovica je ustrojio bazu podataka prema kojoj na području grada ima 34,911 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 20,561 km, makadamske ceste 3,900 km i poljske putove 10,450 km. Baza sadrži podatke o nazivu ceste, duljini, kategoriji ceste (asfalt, makadam, poljski put), te broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste u iznosu 13.746.828,00 kn te nogostupi, parkirališta, autobusna stajališta i drugi prometni objekti u iznosu 9.448.223,00 kn. Odnose se na ulaganja evidentirana nakon 2006. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama je upisano 5,859 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu grada Orahovice, dok su druge ceste upisane kao putovi ili ceste, te njihovo stvarno stanje nije istovjetno katastarskim česticama koje su evidentirane na katastarskom planu.

Stoga je grad Orahovica u 2009. pokrenuo aktivnosti (geodetske izmjere) radi upisa u zemljišne knjige preostale nerazvrstane ceste kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Orahovice.

U skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Grad Orahovica je donio program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. te izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 207.670,00 kn, a odnose se na ljetno održavanje u iznosu 157.670,00 kn i zimsko održavanje u iznosu 50.000,00 kn. Program sadrži iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno gradskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 157.669,00 kn. Odnose se na održavanje asfaltiranih cesta (uglavnom krpanje udarnih rupa) u iznosu 118.681,00 kn i održavanje horizontalne i vertikalne signalizacije u iznosu 38.988,00 kn.

Poslove održavanja asfaltiranih cesta je obavljalo trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Orahovice registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenog godišnjeg ugovora, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora na području grada iz studenoga 2002. i izmjenama Odluke iz studenoga 2004., te u skladu s odredbama Odluke o povjeravanju poslova održavanja komunalne infrastrukture za 2012. komunalnom društvu. Poslove održavanja signalizacije je obavljala pravna osoba na temelju narudžbenice (bez ugovora), što nije u skladu s odredbama navedenih Odluka, kojima su poslovi održavanja signalizacije povjereni komunalnom društvu. Poslove je trebalo povjeriti komunalnom društvu, a u slučaju da ih komunalno društvo ne može obaviti, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu mogu se povjeriti javnoj ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju poslova. Povjeravanje poslova na temelju ugovora obavlja se nakon provedenog postupka odabira (javni natječaj ili prikupljanje ponuda).

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada. U slučaju da trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Orahovice nije u mogućnosti obavljati sve poslove održavanja nerazvrstanih cesta koji su mu povjereni, Državni ured za reviziju predlaže da predstavničko tijelo donese odluku o obavljanju dijela komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta na temelju ugovora, te da utvrdi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje navedenih poslova na temelju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Unutar odjela ne postoji organizacijska cjelina koja se bavi prometom. Međutim, imenovano je povjerenstvo za regulaciju prometa na području grada, sastavljeno od pet članova (od kojih je jedan predstavnik grada Orahovice). Kontrolu obavlja pomoćnica pročelnika za komunalne djelatnosti, graditeljstvo, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, koja je građevinske struke i zaposlena od kolovoza 2012. Također, kontrolu obavlja i komunalni redar. O izvedenim poslovima na održavanju nerazvrstanih cesta, sastavljaju se izvješća.

Grad Slatina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Slatina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina grada je 166,75 km², a obuhvaća 15 naselja s 13 686 stanovnika. Tri naselja na području grada (Golenić, Ivanbrijeg i Lukavac) pripadaju drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. grad Slatina je imao 29 zaposlenika.

Prema podacima grada Slatine, duljina nerazvrstanih cesta na području grada iznosi 52,564 km, što čini 315,23 m/km². U zemljišnim knjigama je upisano 48,095 km nerazvrstanih cesta (sve osim cesta u poslovnoj zoni) kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Slatine.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 25.596.015,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 938.223,00 kn ili 3,7% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 17.849,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani uglavnom iz prihoda od komunalne naknade, a manjim dijelom iz prihoda od zakupa državnog poljoprivrednog zemljišta i vodnog doprinosa.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom je obavljalo trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Slatine registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenih godišnjih ugovora, a manjim dijelom su poslove obavljale fizičke i pravne osobe na temelju narudžbenica (s ili bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za gospodarenje prostorom.

Nalaz i preporuke

Grad Slatina je u svibnju 2004. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom je uređeno građenje, rekonstrukcija, održavanje, zaštita (ograničenja radi zaštite i obavljanja radova na cesti, prekomjerna uporaba, te priključak i prilaz), upravljanje, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave. Odluka o nerazvrstanim cestama ne sadrži odredbe o pravnom statusu nerazvrstanih cesta, upisu nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige, te o svim mjerama zaštite (nema odredbi o izvanrednom prijevozu te postavljanju prometnih znakova i signalizacije). Druge odredbe navedene Odluke nisu u svim dijelovima usklađene s odredbama Zakona o cestama.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o nerazvrstanim cestama s odredbama Zakona o cestama, prema svim elementima, a naročito u dijelu koji se odnosi na pravni status nerazvrstanih cesta, upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i mjere zaštite.

Grad Slatina je ustrojio jedinstvenu i vrlo detaljnu bazu podataka prema kojoj na području grada ima 52,564 km nerazvrstanih cesta (asfaltirane i makadamske ceste te poljski putovi).

Od toga se 4,469 km cesta nalazi u poslovnim zonama. Baza sadrži podatke o nazivu ceste, duljini i površini ceste, kategoriji ceste (asfalt, makadam, poljski put), pripadajućem nogostupu, te broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste, te nogostupi, parkirališta, autobusna stajališta i drugi prometni objekti u iznosu 41.613.451,00 kn. Ustrojena je analitička evidencija nerazvrstanih cesta u kojoj su evidentirane pojedinačne vrijednosti svih nerazvrstanih cesta. U zemljišnim knjigama je upisano 48,095 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu grada Slatine (sve osim cesta u poslovnim zonama). Za pojedine od navedenih cesta provode se postupci usklađivanja (izrada prijedloga parcelacije i drugo), jer stvarno stanje navedenih cesta nije istovjetno stanju upisanom u katastarskom planu. Također se za pojedine ceste (među kojima su i ceste u poslovnim zonama) provodi promjena namjene iz puta ili oranice u nerazvrstanu cestu. Isto tako se provodi i dodatna usporedba gruntovnog i katastarskog stanja i stanja na terenu, kako bi svi putovi i ceste bili upisani kao nerazvrstane ceste i odgovarali stvarnom stanju.

Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti radi upisa cesta u poslovnim zonama u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Grad Slatina je donio program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. te izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 2.448.625,00 kn (asfaltirane ceste i parkirališta 1.147.887,00 kn, zimska služba 600.000,00 kn, odvodnja atmosferskih voda 195.000,00 kn, makadamske ceste 152.000,00 kn, signalizacija 130.000,00 kn, poljski putovi 123.738,00 kn, nogostupi 80.000,00 kn i obnova ploča s nazivima ulica i trgova 20.000,00 kn). Program sadrži opis (vrstu) poslova održavanja te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, a ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno gradskom vijeću u veljači 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, u 2012. su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni u iznosu 938.223,00 kn. Odnose se na zimsku službu u iznosu 545.474,00 kn, održavanje asfaltiranih cesta i parkirališta u iznosu 132.659,00 kn, odvodnje atmosferskih voda u iznosu 121.890,00 kn, nogostupa u iznosu 70.932,00 kn, signalizacije u iznosu 53.568,00 kn, makadamskih cesta i poljskih putova u iznosu 9.450,00 kn, te obnovu ploča s nazivima ulica i trgova u iznosu 4.250,00 kn.

Poslove zimske službe, održavanja odvodnje atmosferskih voda, makadamskih cesta i poljskih putova te održavanja dijela asfaltiranih cesta i parkirališta u iznosu 699.574,00 kn, obavljalo je trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Slatine registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenih godišnjih ugovora, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području grada iz studenoga 2012. i odredbama Odluke o povjeravanju obavljanja određenih komunalnih djelatnosti komunalnom društvu iz srpnja 2009. Preostale poslove održavanja (dio poslova održavanja asfaltiranih cesta i parkirališta, održavanje nogostupa i signalizacije, te obnovu ploča s nazivima ulica i trgova) u iznosu 238.649,00 kn su obavljale fizičke i pravne osobe na temelju narudžbenice (s ili bez ugovora), što nije u skladu s odredbama navedenih Odluka, kojima su svi poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni komunalnom društvu. Poslove je trebalo povjeriti komunalnom društvu, a u slučaju da ih komunalno društvo ne može obaviti, prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu mogu se povjeriti javnoj ustanovi ili vlastitom pogonu koje osniva jedinica lokalne samouprave, te pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o povjeravanju poslova. Povjeravanje poslova na temelju ugovora obavlja se nakon provedenog postupka odabira (javni natječaj ili prikupljanje ponuda).

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području grada. U slučaju da trgovačko društvo u većinskom vlasništvu grada Slatine nije u mogućnosti obavljati sve poslove održavanja nerazvrstanih cesta koji su mu povjereni, Državni ured za reviziju predlaže da predstavničko tijelo donese odluku o obavljanju dijela komunalnih poslova održavanja nerazvrstanih cesta na temelju ugovora, te da utvrdi uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje navedenih poslova na temelju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za gospodarenje prostorom. Organizaciju tekućeg održavanja prvenstveno obavlja Odsjek za komunalne poslove, dok je za kapitalna ulaganja planiran Odsjek za kapitalna ulaganja, koji u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2013.) nije popunjen, tako da većinu poslova obavlja pročelnica Upravnog odjela. Unutar Upravnog odjela ne postoji organizacijska cjelina koja se bavi prometom i nema zaposlenih prometnih stručnjaka. Poslove vezane uz prometnu problematiku i kontrolu obavljaju komunalni redar, voditelj Odsjeka za komunalne poslove i pročelnica Upravnog odjela, ovisno o vrsti i opsegu posla. Komunalni redar sastavlja izvješća o stanju i održavanju cesta najmanje svaka tri mjeseca.

Grad Virovitica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Virovitica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina grada je 178,49 km², a obuhvaća deset naselja s 21 291 stanovnika. Jedno naselje na području grada (Jasenaš) pripada drugoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. grad Virovitica je imao 68 zaposlenika, od čega 20 na određeno vrijeme.

Prema podacima grada Virovitice, duljina nerazvrstanih cesta na području grada iznosi 170,495 km, što čini 955,21 m/km². Od toga se 44,210 km odnosi na županijske i lokalne ceste koje prestaju biti razvrstane u javne ceste te postaju nerazvrstane ceste, u skladu s Odlukom o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste. Navedene ceste je grad Virovitica preuzeo u siječnju 2013., o čemu je sastavljen zapisnik. U zemljišnim knjigama je upisano 1 205 680 m² kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo grada Virovitice.

Grad Virovitica posjeduje studiju Analiza dosadašnjeg prometnog razvitka, brojenje i prognoza prometa u gradu i studiju Prijedlozi razvitka prometnog sustava grada, a u kojima su obrađeni podaci o intenzitetu prometnih tokova, frekventnosti i prioritetima cesta. Isto tako postoji Zapisnik o primopredaji cesta od Županijske uprave za ceste Virovitičko-podravske županije u kojem je obrađeno stanje prenesenih državnih i lokalnih cesta. Upravni odjel za komunalne poslove i graditeljstvo posjeduje niz podataka u obliku zapisnika i tablica u kojima je evidentirano stanje cesta na terenu, a za koje je u tijeku usklađivanje s bazom podataka nerazvrstanih cesta.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 79.381.977,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 2.021.711,00 kn ili 2,5% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 11.858,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za komunalne poslove i graditeljstvo.

Nalaz i preporuke

Grad Virovitica je u veljači 2013. donio Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članka 109. Zakona o cestama. Odlukom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama na području grada, te su navedene prekršajne odredbe.

Grad Virovitica je ustrojio bazu podataka prema kojoj na području grada ima 126,285 km nerazvrstanih cesta. Baza sadrži podatke o nazivu ceste i duljini, te broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi.

Baza ne sadrži podatke o kategoriji ceste (asfalt, makadam, poljski put) i ne sadrži 44,210 km nerazvrstanih cesta koje su prenesene od Županijske uprave za ceste Virovitičko-podravske županije. U tijeku je nadopunjavanje baze s podacima o postojećoj komunalnoj infrastrukturi i podacima o cestama prenesenih od Županijske uprave za ceste Virovitičko-podravske županije te usklađivanje raznih evidencija o nerazvrstanim cestama u jedinstvenu evidenciju odnosno bazu podataka. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane nerazvrstane ceste, parkirališta, pješačke i biciklističke staze i drugi prometni objekti u iznosu 388.468.135,00 kn. U poslovnim knjigama su evidentirane ceste prenesene od Županijske uprave za ceste Virovitičko-podravske županije, ali nisu evidentirane sve nerazvrstane ceste iz baze podataka. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta ustrojena je djelomično. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama je upisano 1 205 680 m² nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu grada Virovitice. Stvarno stanje nerazvrstanih cesta djelomično odgovara stanju evidentiranom u katastru, ali Upravni odjel za imovinsko-pravne poslove kontinuirano provodi postupke upisa cesta u zemljišne knjige, kako se završavaju postupci usklade podataka u zemljišnim knjigama sa stvarnim stanjem na terenu. U tijeku je izrada snimke izvedenog stanja pojedinih cesta u cilju rješavanja vlasništva.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će, između ostalog, sadržavati i podatke o opisu ceste (asfalt, makadam, drugi podaci). Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Grad Virovitica je donio program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. te izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 2.460.000,00 kn, a odnose se na zimsku službu (nerazvrstane ceste i druge javne površine) u iznosu 1.190.000,00 kn, održavanje prometne signalizacije u iznosu 150.000,00 kn i druge poslove održavanja nerazvrstanih cesta u iznosu 1.120.000,00 kn. Program sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova odražavanja, te sredstva za ostvarenje programa i izvore financiranja, u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz programa nisu vidljive ceste koje se planiraju održavati prema prioritetima održavanja odnosno program ne sadrži procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno gradskom vijeću u veljači 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 2.021.711,00 kn. Odnose se na zimsko i ljetno održavanje, te održavanje prometne signalizacije.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta na području grada je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka odabira i odluke gradskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području grada iz travnja 2011. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Poslove tekućeg održavanja županijskih i lokalnih cesta koje prestaju biti razvrstane u javne ceste te su postale nerazvrstane ceste preuzela je do konca 2012. Županijska uprava za ceste Virovitičko-podravske županije, na temelju zaključenog Sporazuma o primopredaji nerazvrstanih cesta iz svibnja 2012. Navedenim Sporazumom se Županijska uprava za ceste Virovitičko-podravske županije obvezala osigurati i financijska sredstva za održavanje, u skladu s Planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2012.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja Upravni odjel za komunalne poslove i graditeljstvo, unutar kojeg se rješava i problematika prometa, te su zaposleni prometni stručnjaci koji se bave tom problematikom. Tijekom 2012. je u navedenom Upravnom odjelu bilo jedanaest stalno zaposlenih i četiri na određeno vrijeme. Formalnu i računsku kontrolu u održavanju nerazvrstanih cesta obavljaju svi zaposlenici navedenog Upravnog odjela, dok kontrolu radova na terenu obavljaju dva stručna suradnika i dva komunalna redara.

Općina Crnac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Crnac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 79,13 km², a obuhvaća deset naselja s 1 456 stanovnika. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Crnac je imala četiri zaposlenika.

Prema podacima općine Crnac, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 7,200 km, što čini 90,99 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Crnac.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.484.479,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 36.651,00 kn ili 1,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 5.090,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od šumskog doprinosa.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju zaključenih ugovora ili na temelju narudžbenica (bez ugovora), a manjim dijelom je poslove obavljalo trgovačko društvo u suvlasništvu općine Crnac registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenog godišnjeg ugovora. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Crnac je u srpnju 2011. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članka 109. Zakona o cestama te članka 2. i 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom je uređeno korištenje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, izgradnja i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe.

Na području općine ima 7,200 km asfaltiranih cesta, a nema podataka o makadamskim cestama i poljskim putovima. Općina Crnac nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, kako je to određeno odredbom članka 107. Zakona o cestama. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentiran manji dio nerazvrstanih cesta, parkirališta i staza u iznosu 2.585.643,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama su nerazvrstane ceste upisane kao javno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske. Općina Crnac nije pokrenula aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Crnac.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području općine, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Crnac je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. te dvije izmjene programa. Zadnjim izmjenama programa planirani su rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 90.000,00 kn, a odnose se na održavanje poljskih putova nasipavanjem kamena u iznosu 53.000,00 kn, zimsku službu u iznosu 25.000,00 kn i održavanje mostova u iznosu 12.000,00 kn. Plan zimske službe sadrži popis cesta s duljinama cesta za održavanje. Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži detaljni opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja odnosno ne sadrži planirane količine poslova na održavanju poljskih putova i mostova, opis održavanja mostova, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Načelnik općine Crnac je početkom ožujka 2013. sastavio prijedlog izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojeg je usvojilo općinsko vijeće u srpnju 2013. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 36.651,00 kn. Odnose se na zimsku službu u iznosu 15.889,00 kn, popravak mosta u iznosu 11.064,00 kn te nabavu kamena za put prema groblju u iznosu 9.698,00 kn. Poslove zimske službe je obavljalo trgovačko društvo u suvlasništvu općine Crnac registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenog godišnjeg ugovora. Odluka o povjeravanju poslova zimske službe komunalnom društvu nije donesena. Preostale poslove održavanja nerazvrstanih cesta su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (s ili bez ugovora), te bez provedenih postupaka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz srpnja 2011., kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravaju na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda (u vrijednosti do 86.000,00 kn) ili javnim natječajem (u vrijednosti iznad 86.000,00 kn).

Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavlja načelnik ili zamjenik načelnika općine Crnac.

Općina Čačinci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Čačinci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 145,02 km², a obuhvaća 12 naselja s 2 802 stanovnika. Općina u cijelosti pripada drugoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Čačinci je imala 21 zaposlenika, od čega 15 na određeno vrijeme prema programu javnih radova.

Prema privremenim podacima općine Čačinci, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 57,000 km, što čini 393,05 m/km². Nerazvrstane ceste su upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Čačinci. Na području općine postoji još nerazvrstanih cesta za koje se rješavaju imovinsko-pravni odnosi.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 4.351.365,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 99.639,00 kn ili 2,3% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 1.748,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Čačinci je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Prema sastavljenom popisu nerazvrstanih cesta, na području općine ima 57,000 km cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 9,250 km, makadamske ceste 4,800 km i poljske putove 42,950 km. Popisom nisu obuhvaćene ceste za koje nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi.

Općina Čačinci nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, kako je to određeno odredbom članka 107. Zakona o cestama. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane asfaltirane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 3.775.519,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama je upisano 57,000 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu općine Čačinci. Za preostale nerazvrstane ceste pokrenute su aktivnosti (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području općine, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Čačinci je u travnju 2012. donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 150.000,00 kn (održavanje makadamskih cesta 120.000,00 kn i održavanje kanala 30.000,00 kn) i zimska služba u iznosu 25.000,00 kn. Program sadrži opis (vrstu) poslova održavanja i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. nije sastavljeno. Odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže u propisanom roku (do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu) podnositi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture na području općine, prema svim elementima godišnjeg programa i u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u iznosu 99.639,00 kn. Odnose se na održavanje makadamskih cesta i poljskih putova. Poslove su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora), te bez provedenih postupaka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz travnja 2011., kojom je određeno da se poslovi održavanja nerazvrstanih cesta i zimske službe povjeravaju na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu obavlja referent za društvene djelatnosti i stambeno komunalne poslove koji je ujedno i komunalni redar.

Općina Čađavica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Čađavica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 90,60 km², a obuhvaća deset naselja s 2 009 stanovnika. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Čađavica je imala šest zaposlenika.

Prema podacima općine Čađavica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 7,650 km (bez makadamskih cesta i poljskih putova), što čini 84,44 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Čađavica.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.828.211,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 35.202,00 kn ili 0,9% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 4.602,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Čađavica je koncem kolovoza 2013. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članaka 107. i 109. Zakona o cestama te članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene kaznene odredbe.

Prema sastavljenom popisu nerazvrstanih cesta, na području općine ima 7,650 km asfaltiranih cesta. Nema podataka o makadamskim cestama i poljskim putovima. Općina Čađavica nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, kako je to određeno odredbom članka 107. Zakona o cestama. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste, te parkirališta, nogostupi i drugi prometni objekti u iznosu 4.698.810,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama su ceste upisane kao javno dobro odnosno uglavnom kao putovi i nije upisano vlasništvo općine Čađavica. Općina Čađavica je pokrenula aktivnosti (rješavanje imovinsko pravnih odnosa i započete aktivnosti vezane uz geodetsku izmjeru) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Čađavica.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području općine, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Čađavica je donijela program održavanja komunalne infrastrukture i izmjene programa za 2012., kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 130.000,00 kn (zimski služba te održavanje poljskih putova i nerazvrstanih cesta). Program sadrži opis poslova i izvore financiranja. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima. Plan zimске službe sadrži popis cesta s duljinama cesta za održavanje.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 35.202,00 kn, a odnose se na zimsko održavanje. Poslove je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz svibnja 2011. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu obavlja načelnik i zaposlenik na komunalnim poslovima.

Općina Gradina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Gradina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 120,90 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 3 850 stanovnika. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Gradina je imala sedam zaposlenika, od čega dvoje na određeno vrijeme.

Prema podacima općine Gradina, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 24,580 km (bez poljskih putova), što čini 203,31 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Gradina.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 5.705.632,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 1.220.121,00 kn ili 21,4% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 49.639,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od zakupa i prodaje državnog poljoprivrednog zemljišta, komunalne naknade, tekućih pomoći državnog proračuna i prihoda od poreza na dohodak.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Gradina je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Općina Gradina je početkom 2013. ustrojila bazu podataka za nerazvrstane ceste koje se održavaju u zimskim uvjetima, a prema kojoj na području općine ima 24,580 km nerazvrstanih cesta. Odnose se na asfaltirane i makadamske ceste te ceste održavane frezanim asfaltom.

Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu i kategoriju ceste (asfalt, makadam). Baza ne sadrži podatke o poljskim putovima te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentiran dio nerazvrstanih cesta, te drugi prometni objekti u iznosu 4.785.023,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta je ustrojena djelomično. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama su ceste upisane kao putovi i nije upisano vlasništvo općine Gradina. Općina Gradina je u ožujku 2013. podnijela prijedlog za uknjižbu prava vlasništva na nerazvrstanim cestama. Međutim, uknjižba o vlasništvu je odbijena pozivajući se na Odluku o nedavanju vjerodostojnog tumačenja članka 98. stavka 1. točke 6. Zakona o cestama (NN 84/11 i 18/13), u kojoj je navedeno da je zakonskom odredbom nedvojbeno utvrđeno da je svaka cesta pa tako i nerazvrstana cesta izgrađeni objekt, te nema osnove za bilo kakvo tumačenje da li se putovi (koji nisu izgrađeni objekti) trebaju smatrati ili ne nerazvrstanom cestom.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će, između ostalog, sadržavati i podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Gradina je donijela program održavanja komunalne infrastrukture i tri izmjene programa za 2012., kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 1.260.000,00 kn (ljetno održavanje 1.060.000,00 kn i zimsko održavanje 200.000,00 kn). Plan zimske službe sadrži popis cesta s duljinama cesta za održavanje. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja po pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture je podneseno općinskom vijeću u lipnju 2013. Odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže u propisanom roku (do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu) podnositi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture na području općine, prema svim elementima godišnjeg programa i u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u 2012. u iznosu 1.220.121,00 kn. Odnose se na zimsko i ljetno održavanje. Poslove tekućeg održavanja je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz prosinca 2010. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu (formalnu i kontrolu radova na terenu) obavljaju načelnik i predsjednici mjesnih odbora.

Općina Lukač

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Lukač kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 83,23 km², a obuhvaća 12 naselja s 3 634 stanovnika. Koncem 2012. općina Lukač je imala šest zaposlenika.

Prema podacima općine Lukač, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 18,816 km (bez poljskih putova), što čini 227,27 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Lukač.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 4.447.613,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 806.170,00 kn ili 18,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 42.618,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od zakupa državnog poljoprivrednog zemljišta, komunalne naknade i poreznih prihoda.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Lukač je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Općina Lukač je ustrojila bazu podataka prema kojoj na području općine ima 18,916 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 9,951 km i makadamske ceste 8,965 km. Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu i kategoriju ceste (asfalt, makadam). Baza ne sadrži podatke o poljskim putovima te podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentirana većina nerazvrstanih cesta iz baze podataka, te mostovi, parkirališta i drugi prometni objekti u iznosu 2.376.791,00 kn.

Analitička evidencija nerazvrstanih cesta je ustrojena djelomično. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Nerazvrstane ceste u zemljišnim knjigama nisu upisane u vlasništvu općine Lukač. U tijeku je prikupljanje podataka o poljskim putovima putem geoportala Državne geodetske uprave i ARKOD-a, te je u pripremi izrada geodetskog elaborata poljskih putova i nerazvrstanih cesta, radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Lukač.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će, između ostalog, sadržavati i podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Lukač je donijela program održavanja komunalne infrastrukture i tri izmjene programa za 2012., kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 1.168.411,00 kn (održavanje nerazvrstanih cesta 1.066.616,00 kn i zimska služba 101.795,00 kn). Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 806.170,00 kn. Odnose se na održavanje poljskih putova u iznosu 806.170,00 kn, zimsku službu u iznosu 76.795,00 kn, te održavanje signalizacije i nabavu betonskih cijevi u iznosu 2.300,00 kn.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta na području općine su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta.

Ugovori su zaključeni nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz listopada 2007. te izmjenama Odluke iz rujna 2009., osim poslova nabave mješavine za održavanje poljskih putova u vrijednosti 264.131,00 kn koji su povjereni prema odluci načelnika umjesto općinskog vijeća i nakon provedenog postupka odabira prema odredbama Zakona o javnoj nabavi umjesto prema odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine. Navedeno također nije u skladu ni s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojom je propisano da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavljaju predsjednici mjesnih odbora i imenovana povjerenstva.

Općina Mikleuš

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Mikleuš kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 35,29 km², a obuhvaća pet naselja s 1 464 stanovnika. Općina u cijelosti pripada drugoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Mikleuš je imala tri zaposlenika.

Prema podacima općine Mikleuš, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 29,560 km, što čini 837,63 m/km². U zemljišnim knjigama je upisano samo 0,150 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Mikleuš.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 2.211.608,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 18.983,00 kn ili 0,9% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 7.415,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Mikleuš je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Općina Mikleuš je ustrojila bazu podataka prema kojoj na području općine ima 9,560 km nerazvrstanih asfaltiranih cesta (nema makadamskih cesta). Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste i duljinu, dok ne sadrži podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi, ali je o navedenom ustrojena posebna evidencija. Također, baza ne sadrži podatke o poljskim putovima.

Međutim, općina Mikleuš je provela mjerenje, prema kojem na području općine ima 20,000 km poljskih putova. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentirana većina nerazvrstanih cesta (uključujući i poljske putove), te nogostupi, parkirališta, mostovi, autobusna stajališta i drugi prometni objekti u iznosu 5.572.855,00 kn. Ustrojena je djelomična analitička evidencija. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama je svega 0,150 km cesta upisano kao javno dobro u vlasništvu općine Mikleuš. Druge ceste su uglavnom upisane kao putovi. U skladu s financijskim mogućnostima, općina Mikleuš provodi aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Mikleuš. Tako je u prosincu 2012. donesena Odluka o ciljanim Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja općine, kojom je obuhvaćeno i ucrtavanje nerazvrstanih cesta, a kako bi se omogućilo formiranje građevnih čestica unutar postojećeg građevinskog područja naselja.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će, između ostalog, sadržavati i podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Mikleuš je donijela program održavanja komunalne infrastrukture i dvije izmjene programa za 2012., kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta zajedno s rashodima za održavanje i čišćenje groblja i javnih površina u iznosu 57.279,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja po pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvjешće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 18.983,00 kn. Odnose se na zimsko održavanje. Poslove je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz kolovoza 2011. i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavlja domar općine Mikleuš.

Općina Nova Bukovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Nova Bukovica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 76,43 km², a obuhvaća osam naselja s 1 771 stanovnika. Koncem 2012. općina Nova Bukovica je imala šest zaposlenika.

Prema podacima općine Nova Bukovica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 5,900 km (bez poljskih putova), što čini 77,19 m/km². Općina Nova Bukovica nema podatak o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišnim knjigama.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 2.102.971,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 88.252,00 kn ili 4,2% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 14.956,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta manjim dijelom je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, a većim dijelom su poslove obavljale druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Nova Bukovica je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Ustrojena je baza podataka prema kojoj na području općine ima 5,900 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 5,300 km i makadamske ceste 0,600 km. Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, kategoriju ceste (asfalt, makadam), te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. Baza ne sadrži podatke o poljskim putovima, ali su započete aktivnosti oko ustrojavanja evidencije o poljskim putovima.

U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentiran manji dio nerazvrstanih cesta u iznosu 877.254,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Općina Nova Bukovica nema podataka o nerazvrstanim cestama upisanim u zemljišnim knjigama i nije pokrenula aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Nova Bukovica.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje poduzimati aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o svim nerazvrstanim cestama. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Nova Bukovica je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 97.000,00 kn, a odnose se na održavanje poljskih putova u iznosu 60.000,00 kn i zimsku službu u iznosu 37.000,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. nije sastavljeno ni podneseno općinskom vijeću. Odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa za prethodnu kalendarsku godinu.

Državni ured za reviziju predlaže u propisanom roku (do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu) podnositi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture na području općine, prema svim elementima godišnjeg programa i u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u 2012. u iznosu 88.252,00 kn. Odnose se na uređenje poljskih putova u iznosu 61.921,00 kn i zimsku službu u iznosu 26.331,00 kn.

Poslove zimske službe je obavila pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz ožujka 2010. i Odluke o određivanju komunalnih djelatnosti koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora iz rujna 2009. te izmjenama navedene Odluke iz srpnja 2012. Poslove na uređenju poljskih putova su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju provedenog prikupljanja ponuda (pozivajući se na odredbe Zakona o javnoj nabavi) i odluke načelnika umjesto općinskog vijeća, bez zaključenog ugovora, što nije u skladu s navedenim Odlukama, kojima je utvrđeno da se održavanje nerazvrstanih cesta (uključujući i uređenje poljskih putova) povjerava na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda (u vrijednosti do 500.000,00 kn) ili javnim natječajem (u vrijednosti iznad 500.000,00 kn). Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavljaju komunalni djelatnici.

Općina Pitomača

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Pitomača kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 158,14 km², a obuhvaća 12 naselja s 10 059 stanovnika. Koncem 2012. općina Pitomača je imala 20 zaposlenika, od čega osam na određeno vrijeme.

Prema podacima općine Pitomača, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 187,752 km, što čini 1 187,25 m/km². U zemljišnim knjigama je upisano 44,088 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Pitomača.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 19.150.112,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 735.145,00 kn ili 3,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.916,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade i naknade za eksploataciju mineralnih sirovina.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom je obavljalo trgovačko društvo u vlasništvu općine Pitomača registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti i pravne osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Manjim dijelom su poslove obavljale druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (s ili bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za gospodarstvo i komunalne poslove.

Nalaz i preporuke

Općina Pitomača je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Ustrojena je jedinstvena (i vrlo detaljna) baza podataka prema kojoj na području općine ima 187,752 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 37,699 km i makadamske ceste 150,053 km.

Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, kategoriju ceste (asfalt, makadam), te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 9.368.742,00 kn. Prema analitičkoj evidenciji, nerazvrstane ceste su evidentirane u iznosu 9.152.416,00 kn. Navedena evidencija sadrži pojedinačne vrijednosti nerazvrstanih cesta, ali nisu evidentirane sve ceste iz baze podataka. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama je upisano 44,088 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu općine Pitomača. Preostale ceste su pretežno upisane u vlasništvu Republike Hrvatske. Za navedene ceste je općina Pitomača pokrenula aktivnosti (rješavanje imovinsko-pravnih odnosa podnošenjem tužbi ili pokretanjem postupka mirnog rješavanja spora pred nadležnim sudom ili državnim odvjetništvom) radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Pitomača.

Državni ured za reviziju predlaže u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju svih nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Pitomača je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 751.000,00 kn (održavanje asfaltiranih i makadamskih cesta, zimska služba, košnja bankina i održavanje prometne signalizacije). Program sadrži opis (vrstu) poslova održavanja i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Program ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 735.145,00 kn. Odnose se na održavanje asfaltiranih i makadamskih cesta te prometne signalizacije u iznosu 451.345,00 kn i zimsku službu u iznosu 283.800,00 kn.

Poslove zimske službe u iznosu 283.800,00 kn je obavljalo trgovačko društvo u vlasništvu općine Pitomača registrirano za obavljanje komunalnih djelatnosti, na temelju zaključenog ugovora, a poslove održavanja asfaltiranih i makadamskih cesta te prometne signalizacije u iznosu 247.226,00 kn su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovori su zaključeni nakon provedenih postupaka odabira i odluka općinskog vijeća, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz kolovoza 2009., te izmjenama i dopunama Odluke iz prosinca 2009. i srpnja 2010. Preostale poslove održavanja asfaltiranih i makadamskih cesta te prometne signalizacije u iznosu 204.119,00 kn su obavljale druge pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (s ili bez ugovora), te bez provedenih postupaka odabira i odluka općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine, kojom je određeno da se održavanje nerazvrstanih cesta (bez poslova zimske službe) povjerava na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda ili javnim natječajem. Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja upravni odjel za gospodarstvo i komunalne poslove. Kontrolu radova na terenu obavlja komunalni redar.

Općina Sopje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Sopje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 117,80 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 2 320 stanovnika. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Sopje je imala osam zaposlenika.

Općina Sopje ne raspolaže s podacima o nerazvrstanim cestama na svom području i ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Sopje.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 10.142.173,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 491.694,00 kn ili 4,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta financirani su iz prihoda od komunalne naknade te prihoda od zakupa, prodaje i koncesije državnog poljoprivrednog zemljišta.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Sopje je Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Općina Sopje nije ustrojila jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području, kako je to određeno odredbom članka 107. Zakona o cestama i ne raspolaže s podacima o ukupnoj duljini nerazvrstanih cesta (ulica) na svom području. U tijeku je izrada Očevidnika za nerazvrstane ceste. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentiran manji dio nerazvrstanih cesta u iznosu 539.061,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena.

Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Nerazvrstane ceste na području općine su u zemljišnim knjigama upisane kao putovi u društvenom vlasništvu. Upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave bit će pokrenut po završetku izrade Očevidnika za nerazvrstane ceste.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže obaviti popis nerazvrstanih cesta na području općine, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati najmanje naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže poduzeti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Sopje je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012., kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 370.000,00 kn (održavanje poljskih putova 350.000,00 kn i zimska služba 20.000,00 kn). Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u veljači 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 491.694,00 kn, što je za 121.694,00 kn ili 32,9% više od planiranog prema programu održavanja. Ostvareni rashodi odnose se na poslove održavanja poljskih putova i zimsku službu.

U slučaju povećanog opsega poslova na održavanju nerazvrstanih cesta, Državni ured za reviziju predlaže donijeti izmjene i dopune godišnjeg programa održavanja nerazvrstanih cesta, sa svim propisanim elementima.

Općina Sopje je u siječnju 2011. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima na području općine i novu Odluku u ožujku 2013., a koja nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom nisu jasno utvrđeni uvjeti u kojima se provodi postupak prikupljanja ponuda i uvjeti u kojima se provodi javni natječaj. Nadalje, u Odluci je navedeno da se postupak prikupljanja ponuda pokreće na temelju odluke općinskog vijeća, umjesto na temelju odluke načelnika. Također je navedeno da se ugovor o povjeravanju komunalnih poslova može zaključiti na vrijeme od jedne do pet godina, umjesto na vrijeme do četiri godine. Odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da odluku o objavi prikupljanja ponuda ili javnog natječaja donosi izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave, a ugovor o povjeravanju komunalnih poslova može se zaključiti najdulje na vrijeme od četiri godine. Poslove održavanja nerazvrstanih cesta je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen na vrijeme od četiri godine, nakon provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

S obzirom da su poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni pravnoj osobi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o komunalnim djelatnostima na području općine s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu u dijelu koji se odnosi na tijelo koje treba donijeti odluku o objavi prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, vrijeme na koje se može zaključiti ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih poslova, te razgraničiti odredbe o uvjetima i mjerilima u kojima se provodi postupak prikupljanja ponuda od uvjeta i mjerila u kojima se provodi javni natječaj.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu obavljaju predsjednici mjesnih odbora i članovi općinskog vijeća.

Općina Suhopolje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Suhopolje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 166,70 km², a obuhvaća 22 naselja sa 6 683 stanovnika. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Suhopolje je imala 29 zaposlenika, od čega 17 na određeno vrijeme.

Prema podacima općine Suhopolje, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 44,415 km (bez poljskih putova), što čini 266,44 m/km². U zemljišnim knjigama je upisano 15,875 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Suhopolje.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 8.872.355,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 411.807,00 kn ili 4,6% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 9.272,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od zakupa i koncesije državnog poljoprivrednog zemljišta te komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta većim dijelom je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, a manjim dijelom su poslove obavljale druge pravne osobe na temelju narudžbenice (bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja odsjek za gospodarstvo i komunalne poslove ustrojen unutar jedinstvenog upravnog odjela.

Nalaz i preporuke

Općina Suhopolje je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Općina Suhopolje je ustrojila bazu podataka prema kojoj na području općine ima 44,415 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 15,875 km, a na makadamske ceste 28,540 km.

Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, kategoriju ceste (asfalt, makadam), te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. Baza ne sadrži podatke o poljskim putovima. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentiran veći dio nerazvrstanih cesta te drugi prometni objekti u iznosu 5.316.316,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama je upisano 15,875 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu općine Suhopolje. Preostale ceste su uglavnom upisane kao javno dobro i pretežno u društvenom vlasništvu. U skladu s financijskim mogućnostima, općina Suhopolje provodi aktivnosti (snimka izvedenog stanja) radi upisa preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Suhopolje.

U skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Suhopolje je donijela program održavanja komunalne infrastrukture i četiri izmjene programa za 2012., kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 450.000,00 kn, a odnose se na zimsku službu u iznosu 200.000,00 kn i održavanje makadamskih cesta u iznosu 250.000,00 kn. Program sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim što ne sadrži procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvešće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 411.807,00 kn, a odnose se na održavanje makadamskih cesta i zimsku službu.

Poslove tekućeg održavanja u vrijednosti 329.207,00 kn je obavljala pravna osoba na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Ugovor je zaključen nakon provedenog postupka javnog natječaja i odluke općinskog vijeća, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima na području općine iz ožujka 2012.

Preostale poslove u vrijednosti 82.600,00 kn, koje se najvećim dijelom odnose na malčiranje bankina te nabavu cijevi i kamena, obavljale su druge pravne osobe na temelju narudžbenica (bez ugovora), te bez provedenog postupka odabira i odluke općinskog vijeća. Navedeno nije u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine, kojom je utvrđeno da se održavanje nerazvrstanih cesta povjerava na temelju pisanog ugovora, a postupak povjeravanja navedenih poslova provodi se prikupljanjem ponuda (u vrijednosti do 87.500,00 kn) ili javnim natječajem (u vrijednosti iznad 87.500,00 kn). Također nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja odsjek za gospodarstvo i komunalne poslove ustrojen unutar jedinstvenog upravnog odjela. Kontrolu obavlja voditelj navedenog odsjeka i komunalni redar.

Općina Špišić Bukovica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Špišić Bukovica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 107,94 km², a obuhvaća sedam naselja s 4 221 stanovnika. Koncem 2012. općina Špišić Bukovica je imala pet zaposlenika.

Prema podacima općine Špišić Bukovica, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 118,870 km, što čini 1 101,26 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Špišić Bukovica.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.190.002,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 97.964,00 kn ili 3,1% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 824,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade te zakupa i prodaje državnog poljoprivrednog zemljišta.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljale su pravne i fizičke osobe na temelju ugovora ili na temelju narudžbenice (bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Špišić Bukovica je Odlukom o komunalnom redu i Odlukom o komunalnim djelatnostima djelomično uredila način upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta. Skreće se pozornost, da je u srpnju 2011. stupio na snagu Zakon o cestama, kojim je uređen pravni status nerazvrstanih cesta, način korištenja nerazvrstanih cesta, građenje, održavanje i upravljanje nerazvrstanim cestama, mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta, financiranje i nadzor, a čije odredbe na odgovarajući način trebaju primijeniti jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt o nerazvrstanim cestama kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja. Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta. Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama.

Ustrojena je baza podataka prema kojoj na području općine ima 118,870 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 5,690 km, makadamske ceste 5,510 km i poljske putove 107,670 km. U bazi podataka još nedostaju nerazvrstane ceste koje se nalaze izvan naselja i za koje se prikupljaju podaci. Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu, kategoriju ceste (asfalt, makadam, poljski put), te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi.

Nerazvrstane ceste nisu evidentirane u poslovnim knjigama i nije ustrojena analitička evidencija. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama su ceste upisane kao javno dobro odnosno kao putovi i vode (bez utvrđenog vlasništva). Za pojedine ceste nisu riješeni imovinsko pravni odnosi niti imaju upisano svojstvo cesta. Općina Špišić Bukovica je pokrenula aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u poslovne knjige i u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Špišić Bukovica. Navedene aktivnosti se odnose na prikupljanje podataka iz e-gruntovnice, e-katastra i digitalnih ortofoto karti, u tijeku je izrada geodetskog elaborata izmjere poljoprivrednog zemljišta kojim su obuhvaćeni i poljski putovi, te je zaposlena osoba na stručno usavršavanje bez zasnivanja radnog odnosa koja će obavljati poslove upisa nerazvrstanih cesta.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Špišić Bukovica je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za čišćenje i održavanje javnih površina, javne rasvjete i građevinskih objekata u iznosu 550.000,00 kn, iz sredstava komunalne naknade. Poslovi održavanja građevinskih objekata nisu komunalna djelatnost. Programom nije planirano održavanje nerazvrstanih cesta. Održavanje nerazvrstanih cesta djelomično je planirano Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa i koncesije državnog poljoprivrednog zemljišta za 2012. Navedenim Pravilnikom je planirana sanacija nerazvrstanih cesta u iznosu 20.000,00 kn te vodoprivreda, održavanje poljskih putova i kanala u iznosu 115.000,00 kn, iz sredstava od prodaje, zakupa i koncesije državnog poljoprivrednog zemljišta. Pravilnikom nisu utvrđeni opis (vrsta) i opseg (količina) poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, program održavanja komunalne infrastrukture donosi se, između ostalog, i za djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta. Programom se obvezno utvrđuje opis (vrsta) i opseg (količina) poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, te iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti godišnji program održavanja komunalne infrastrukture koji će sadržavati i program održavanja nerazvrstanih cesta sa svim elementima, odnosno opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, izvore financiranja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvjешća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture i utrošku sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa i koncesije državnog poljoprivrednog zemljišta za 2012. su podnesena općinskom vijeću u ožujku 2013. Iz navedenih izvješća nisu vidljivi ukupni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta.

Prema poslovnim knjigama, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su u 2012. u iznosu 97.964,00 kn. Odnose se na zimsku službu u iznosu 64.338,00 kn, sanaciju asfaltnog kolnika u iznosu 18.626,00 kn i nabavu kamena u iznosu 15.000,00 kn. Poslove zimske službe su obavljale tri fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta i provedenog postupka prikupljanja ponuda. Međutim, odluke o izboru ponuditelja donio je načelnik, umjesto općinskog vijeća. Preostale poslove održavanja nerazvrstanih cesta su obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica i prikupljenih informativnih ponuda, bez provedenog postupka odabira i bez odluke općinskog vijeća. Odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine iz ožujka 2010., te izmjenama i dopunama oduke iz svibnja i srpnja 2010. i svibnja 2012. određeno je da se poslovi zimske službe mogu obavljati na temelju pisanog ugovora i prethodno provedenog postupka prikupljanja ponuda ili javnog natječaja, dok poslove košnje bankina obavljaju zaposlenici općine Špišić Bukovica. Preostali poslovi održavanja nerazvrstanih cesta kao što su sanacija asfalta, popravak makadamskih cesta, održavanje signalizacije, održavanje nogostupa i parkirališta i slično, nisu utvrđeni kao komunalne djelatnosti na području općine i za navedene vrste poslova nisu utvrđeni uvjeti i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj predstavničko tijelo određuje komunalne djelatnosti čije će se obavljanje povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora. Po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima na području općine utvrditi način obavljanja svih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, te povjeriti komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Načelnik i zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela obavljaju formalnu i računovodstvenu kontrolu dostavljene dokumentacije. Kontrolu radova na terenu obavljaju predsjednici mjesnih odbora te komunalni djelatnik zaposlen na određeno vrijeme od šest mjeseci odnosno referent za poljoprivredno zemljište u razdoblju kada komunalni djelatnik nije u radnom odnosu.

Općina Voćin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Voćin kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 295,80 km², a obuhvaća 21 naselje s 2 382 stanovnika. Općina u cijelosti pripada drugoj skupni područja posebne državne skrbi. Koncem 2012. općina Voćin je imala šest zaposlenika.

Prema podacima općine Voćin, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 47,336 km, što čini 160,03 m/km². U zemljišnim knjigama je upisano 27,523 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Voćin.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 3.549.467,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 133.609,00 kn ili 3,8% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 2.823,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade, prihoda od zakupa državnog poljoprivrednog zemljišta i šumskog doprinosa.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta manjim dijelom je obavljao vlastiti pogon, a većim dijelom su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju zaključenog ugovora ili na temelju narudžbenica (bez ugovora). Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Voćin je u kolovozu 2013. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članka 98.-109. Zakona o cestama i članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, zaštita, rekonstrukcija, građenje, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene prekršajne odredbe.

Na području općine ima 47,336 km nerazvrstanih cesta. U tijeku je ustroj baze podataka s podacima o nazivu nerazvrstane ceste, duljini pojedine ceste, kategoriji ceste (asfalt, makadam, poljski put), broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama su koncem 2012. evidentirane pojedine nerazvrstane ceste i drugi prometni objekti u iznosu 4.626.965,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Rashodi za održavanje asfaltiranih i makadamskih cesta u iznosu 130.290,00 kn su u poslovnim knjigama pogrešno evidentirani unutar rashoda za nabavu nefinancijske imovine umjesto unutar materijalnih rashoda (rashoda za tekuće i investicijsko održavanje). Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, te su obvezni voditi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana koji je sastavni dio ovog Pravilnika. U zemljišnim knjigama je upisano 27,523 km nerazvrstanih cesta kao javno dobro u vlasništvu općine Voćin, dok su preostale ceste upisane samo kao javno dobro.

Za navedene ceste utvrđuje se stvarno stanje odnosno u tijeku je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i izrada geodetskog elaborata.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže nastaviti aktivnosti radi ustrojavanja i vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, a rashode za održavanje nerazvrstanih cesta evidentirati u poslovnim knjigama na odgovarajućim računima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis preostalih nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Voćin je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. kojim su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 75.000,00 kn (održavanje nerazvrstanih cesta 50.000,00 kn i zimska služba 25.000,00 kn). Program sadrži opis poslova održavanja i izvore financiranja, a ne sadrži opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću početkom srpnja 2013. Odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno do konca ožujka svake godine predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa za prethodnu kalendarsku godinu. Prema izvješću o izvršenju programa, poslovi održavanja asfaltiranih i makadamskih cesta su obavljeni u iznosu 130.000,00 kn, a poslovi zimske službe su obavljeni zajedno s poslovima održavanja javnih površina u iznosu 30.000,00 kn. Navedeno izvješće ne sadrži troškove održavanja prema opisu odnosno vrsti poslova održavanja, kako je planirano programom održavanja.

Državni ured za reviziju predlaže u propisanom roku (do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu) podnositi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture na području općine, prema svim elementima godišnjeg programa i u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema poslovnim knjigama, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 133.609,00 kn (od čega su rashodi u iznosu 130.290,00 kn pogrešno evidentirani unutar rashoda za nabavu nefinancijske imovine), što je za 58.609,00 kn ili 78,1% više od planiranog prema programu održavanja komunalne infrastrukture.

U slučaju povećanog opsega poslova na održavanju nerazvrstanih cesta, Državni ured za reviziju predlaže donijeti izmjene i dopune godišnjeg programa održavanja nerazvrstanih cesta, sa svim propisanim elementima.

Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta odnose se na održavanje asfaltiranih i makadamskih cesta u iznosu 130.290,00 kn te zimsku službu u iznosu 3.319,00 kn. Poslove zimske službe je obavljao vlastiti pogon u skladu s Odlukom o osnivanju vlastitog pogona iz ožujka 2006. i izmjenama Odluke iz studenoga 2007. Poslove održavanja asfaltiranih i makadamskih cesta su obavljale pravne i fizičke osobe na temelju narudžbenica (s ili bez zaključenog ugovora) te bez provedenih postupaka odabira i odluke općinskog vijeća. Općina Voćin nije donijela odluku o komunalnim djelatnostima na svom području, te nije utvrdila način obavljanja poslova održavanja nerazvrstanih cesta (osim zimske službe), kao ni uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Odredbom članka 4. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji (za komunalne djelatnosti iz članka 11. Zakona o komunalnom gospodarstvu), te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o povjeravanju komunalnih poslova. Odredbom članka 15. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisano je da predstavničko tijelo određuje komunalne djelatnosti čije će se obavljanje povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora te utvrđuje uvjete i mjerila za provedbu prikupljanja ponuda ili javnog natječaja za povjeravanje određenih komunalnih poslova na temelju ugovora. Po provedenom postupku prikupljanja ponuda ili javnog natječaja predstavničko tijelo donosi odluku o izboru osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalnih poslova na temelju ugovora, na vrijeme najdulje od četiri godine.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima na području općine, kojom će utvrditi, između ostalog, i poslove održavanja nerazvrstanih cesta kao komunalnu djelatnost, način obavljanja svih poslova održavanja nerazvrstanih cesta te uvjete i mjerila za povjeravanje navedenih poslova. Također predlaže povjeravati komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu obavljaju načelnik, pročelnik i tajnik.

Općina Zdenci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Zdenci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravske županije. Površina općine je 84,88 km², a obuhvaća devet naselja s 1 904 stanovnika. Koncem 2012. općina Zdenci je imala deset zaposlenika, od čega šest na određeno vrijeme.

Prema podacima općine Zdenci, duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 13,950 km, što čini 164,35 m/km². Nerazvrstane ceste nisu upisane u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo općine Zdenci.

Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2012., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 2.615.101,00 kn, od čega se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta odnosi 49.053,00 kn ili 1,9% ukupnih rashoda i izdataka. Ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. iznose 3.516,00 kn/km nerazvrstane ceste. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u 2012. su financirani iz prihoda od komunalne naknade.

Poslove tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta obavljale su fizičke i pravne osobe uglavnom na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta. Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel.

Nalaz i preporuke

Općina Zdenci je u lipnju 2012. donijela Odluku o nerazvrstanim cestama, na temelju odredbi članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu i članka 109. Zakona o cestama. Odlukom je uređeno korištenje, upravljanje, održavanje, građenje, rekonstrukcija, zaštita, financiranje i nadzor na nerazvrstanim cestama, te su navedene prekršajne odredbe.

Općina Zdenci je ustrojila bazu podataka prema kojoj na području općine ima 13,950 km nerazvrstanih cesta, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 10,900 km i makadamske ceste 3,050 km. Baza sadrži naziv nerazvrstane ceste, duljinu i kategoriju ceste (asfalt, makadam). Baza ne sadrži podatke o poljskim putovima ni podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj se pojedina cesta nalazi. U poslovnim knjigama je koncem 2012. evidentiran manji dio nerazvrstanih cesta te prometni objekti u iznosu 3.244.677,00 kn. Analitička evidencija nerazvrstanih cesta nije ustrojena. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 5., 8., 18. i 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisan način vođenja evidencija i iskazivanja imovine, te prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. U zemljišnim knjigama su ceste upisane kao putovi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne odražavaju stvarno stanje. Zbog toga je u tijeku izmjera poljoprivrednog zemljišta kojom su obuhvaćeni i poljski putovi, te se rješavaju imovinsko-pravni odnosi radi dobivanja podataka o stvarnom stanju i duljini poljskih putova.

Do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti radi vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati, između ostalog, i podatke o broju katastarske čestice i nazivu katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta. Nadalje predlaže, u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također predlaže nastaviti aktivnosti koje će omogućiti upis nerazvrstanih cesta u zemljišnim knjigama kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave.

Općina Zdenci je donijela program održavanja komunalne infrastrukture za 2012. i izmjene programa, kojima su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 85.000,00 kn, a odnose se na održavanje poljskih putova u iznosu 60.000,00 kn i zimsku službu u iznosu 25.000,00 kn. Program sadrži izvore financiranja, a ne sadrži opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama, zbog čega je onemogućena kontrola izvršenja programa. Prema odredbi članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture obvezno se utvrđuje, između ostalog, opis i opseg poslova održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja, te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja.

Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2012. je podneseno općinskom vijeću u ožujku 2013., u skladu s odredbom članka 28. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenom izvješću, rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta su ostvareni u 2012. u iznosu 49.053,00 kn, a odnose se na poslove održavanja poljskih putova i zimsku službu. Poslove su obavljale fizičke i pravne osobe uglavnom na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja nerazvrstanih cesta, u skladu s odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju ugovora iz ožujka 2009. Navedenom Odlukom je utvrđeno da se postupak odabira provodi za poslove održavanja u vrijednosti većoj od 87.500,00 kn. Odluka nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, jer odredbama navedenog Zakona nije predviđena mogućnost izravnog ugovaranja odnosno jedinica lokalne samouprave nema mogućnost utvrditi iznos nabave do kojeg neće provoditi propisane postupke (prikupljanje ponuda ili javni natječaj).

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Odluku o komunalnim djelatnostima na području općine s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Organizaciju održavanja i upravljanja nerazvrstanim cestama obavlja jedinstveni upravni odjel. Kontrolu radova na terenu obavlja komunalni radnik koji je ujedno i komunalni redar. Uz komunalnog redara, kontrolu obavljaju i predsjednici te članovi mjesnih odbora.

OCJENA UČINKOVITOSTI ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA

Jedinice lokalne samouprave su odgovorne za održavanje nerazvrstanih cesta na svom području. Državni ured za reviziju ocjenjuje da održavanje nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije nije dovoljno učinkovito. Revizijom održavanja nerazvrstanih cesta su utvrđene nepravilnosti i propusti koje je potrebno ukloniti kako bi se povećala učinkovitost održavanja nerazvrstanih cesta. Zbog navedenog se predlaže:

- donijeti akt kojim će se urediti upravljanje, održavanje i izgradnja nerazvrstanih cesta, odnosno urediti što se podrazumijeva pod nerazvrstanim cestama, što čini nerazvrstanu cestu, tko upravlja i tko vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama, koji su poslovi upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta (redovno i izvanredno održavanje, zimska služba) te tko ih obavlja; Urediti koji su poslovi građenja i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta i tko ih obavlja, propisati mjere za zaštitu nerazvrstanih cesta i utvrditi tko obavlja kontrolu i nadzor nerazvrstanih cesta; Urediti financiranje nerazvrstanih cesta, te regulirati upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige u skladu s odredbama Zakona o cestama,
- do donošenja propisa o sadržaju i načinu vođenja jedinstvene baze podataka o nerazvrstanim cestama, obaviti popis nerazvrstanih cesta na području jedinice lokalne samouprave, te ustrojiti i voditi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama koja će sadržavati naziv ili oznaku nerazvrstane ceste, opis ceste, duljinu i površinu nerazvrstane ceste, te broj katastarske čestice i naziv katastarske općine na kojoj je izgrađena cesta,
- u skladu s utvrđenom jedinstvenom bazom (popisom) podataka o nerazvrstanim cestama, ustrojiti i analitičku knjigovodstvenu evidenciju nerazvrstanih cesta koja će sadržavati podatke o vrijednosti pojedinih cesta, te u poslovnim knjigama evidentirati ukupnu vrijednost nerazvrstanih cesta,
- poduzeti, odnosno nastaviti aktivnosti za upis nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave,
- godišnjim programom održavanja komunalne infrastrukture utvrditi opis (vrstu) i opseg (količinu) poslova održavanja te procjenu troškova održavanja prema pojedinim nerazvrstanim cestama na kojima se planiraju obavljati poslovi održavanja, te pratiti izvršenje godišnjeg programa održavanja komunalne infrastrukture i u propisanom roku (do konca ožujka tekuće godine za prethodnu godinu) podnositi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave prema svim elementima godišnjeg programa,
- u slučaju povećanog opsega poslova na održavanju nerazvrstanih cesta, donijeti izmjene i dopune godišnjeg programa održavanja nerazvrstanih cesta, sa svim propisanim elementima,
- povjeravati poslove održavanja nerazvrstanih cesta u skladu s donesenim odlukama o obavljanju komunalnih djelatnosti na području pojedine jedinice lokalne samouprave i odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu,

- odlukom o komunalnim djelatnostima na području jedinice lokalne samouprave utvrditi način obavljanja svih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, utvrditi uvjete i mjerila za povjeravanje svih poslova održavanja nerazvrstanih cesta, odnosno odluku o komunalnim djelatnostima uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost održavanja nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave Virovitičko-podravske županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i nepravilnosti učinjeni, te razloge zbog kojih održavanje nerazvrstanih cesta nije dovoljno učinkovito.

Jedinice lokalne samouprave u očitovanju navode da će postupiti u skladu s danim preporukama Državnog ureda za reviziju i u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima. Pojedine jedinice lokalne samouprave su donijele odluke o nerazvrstanim cestama (Lukač i Suhopolje) ili prijedlog navedene odluke (Mikleuš, Nova Bukovica i Sopje) koji će biti podnesen općinskom vijeću do konca 2013.